

TRIMDAS LATVIESU GRĀMATU RAŽA

Benjamiņš Jēgers, LATVIEŠU TRIMDAS IZDEVUMU BIBLIOGRAFIJA: 1940—1960, Stokholmā, Daugava, 2. sēj. [1968—1972]; 1961—1970 [1977]; 1971—1980 [1988]; 1981—1991, Rīgā, [1996].

Piecos sējumos bibliofils Benjamiņš Jēgers ir sakopojis bibliografiskus aprakstus par latviešu trimdinieku izdotajām: grāmatām un brošūrām; periodiku; notīm; kartēm; programmām un katalogiem, saskaitot kopā 11 250 publikācijas; šī reģistra un aprakstu publicēšanai «Daugavas» apgādam (ipašnieks Georgs Sleiher) Stokholmā — tagad Rīgā — bija vajadzīgas 2245 lapuses. Kā pats Jēgers raksta, latviešu trimda sākās 1940. g. 19. jūnijā un beidzās 1991. g. 21. augustā; šis periods tad arī atspogulojas Jēgera sastādītajā bibliografiā, gan pavelcot fo līdz 1991. g. beigām.

Profams, Jēgeram bijuši tālīcnieki. Il sevišķi viņš min Melburnas latviešu biedrības (Austrālijā) bibliotēkas vadītāju Lilliju Dunsdorfu, Minesotas universitātes (ASV) bij. bibliotekāri Magdalēnu Rozenfāli un «Daugavas» apgāda redaktori Dagniju Sleiheri; zinu devēju vārdi sniedzas simtos.

Bez latviešu apgādu izdevumiem bibliografiā atsevišķi reģistrēti cītautu apgādu izdotie latviešu auforu darbi gan latviešu valodā, gan kādā svešvalodā. Publīcējumi ikviens minētajā grupā jeb nozarē katrā sējumā sastādīti arī, alībēta kārtībā; bez tam katrā sējumā dots: lietu rādītājs; izdošanas vietu rādītājs; izdevēju, iestāžu, organizāciju un sarīkojumu rīkotāju rādītājs; personu rādītājs; nosaukumu rādītājs, fā kā tie ikviename «lauj it viegli atrast meklējamo ziņu». Kā jau allaž gādās šādos bibliogrāfiskos rādītājos, dažāk sākotnēji dotas nepilnīgas ziņas par kādu izdevumu, vai arī informācija par kādu agrāk publicētu izdevumu iegūta krietni vēlāk, tāpēc katrā sējumā iekļauti iepriekšējos izlaistie izdevumi; fā 5. sējumā var vēl atrast grāmatas, kas īstēni būtu bijušas iekļaujamas pirmajos četros sējumos. Piezīmējams, ka prieķīvārdi, ievads un grupu (jeb nozaru) virsraksti un lietu un izdošanas vietu rādītāji doti arī angļiski, fā paverot šīs bibliografijs ērtu lietošanu arī cītautu bibliotēkām.

Kā sadalas publikācija izdale pa dekādēm?

No 1940.—1960. g. izdoti 4200 dažādi tituli
1961.—1970. g. " 2170 "
1971.—1980. g. " 2422 "
1981.—1991. g. " 2458 "

Tātad izdots titulu kopisks pa dekādēm ir diezgan stabils: no 2100—2400; vienīgi pirmajā dekādē — tūlīj pēc dzimtenes atlāšanas — latvieši ar lielu skubu centās vismaz daļēji atlānot savas pamestās bibliotēkas, izdots līdzās pirmspublicējumiem — daudzu Latvijā izdotu grāmatu pārspedumiem.

Tālāk Jēgers grupē izdevumus pēc to izdevējiem, šķirot latviešu no cītautu apgādiem. Latviešu apgādi no 1940.—1960. g. izdevuši 2737 grāmatas un brošuras

1961.—1970. g. " 1201 "
1971.—1980. g. " 1170 "
1981.—1991. g. " 1164 "

Tajā pašā laikā cītautu apgādi izdevuši latviešu auforu grāmatas latviski vai svešvalodā

no 1940.—1960. g. 307
1961.—1970. g. 247
1971.—1980. g. 360
1981.—1991. g. 474

Periodika pirmajā dekādē atkal skaidri atspogujo Vācijas nomeņu laika lielo izdevumu dažādību.

No 1940.—1960. g. izdoti 815 dažādi izdevumi
1961.—1970. g. " 247 "
1971.—1980. g. " 360 "
1981.—1991. g. " 474 "

Lielais periodisko izdevumu skaits izskaidrojams ar latviešu emigrantu daudzo draudžu, Daugavas Vanagu nodauja un interesentu grupu dažādību, pie kam katra vienība centās izdot savu apkātratrakstu vai biļefenu. Bef pēcemigrācijas (no 1950.—1991. g.) posma izdevumi arī liecina par latviešu emigrantu izceļošanu uz daudzām zemēm un apmešanos jaunajā dzīvē visdažādā-

kājā vietēs, fā paliekot izskaidoti pa visu ASV, Kanādu, Austrāliju, Braziliju, Angliju. Īstentībā šodien nav gan drīz tādas zemes vai pat salas, kurā nedzīvoju latvieši emigranti, un bieži vien apkātratraksti, latviešu avīze, latviešu dievkalpojumi un sarīkojumi ir vienīgā saite, kas vieno kopā vismaz vienas imigrācijas zemes latviešus.

Latvieši vienmēr bijusi dziedātāju ītauta; to liecina arī lielais nošu izdevums trimdā (uzdotas tikai iespiestas notis):

no 1940.—1960. g. izdotas 205 notis + 14 cītautu izdev.

1961.—1970. g. " 103 "	15 "
1971.—1980. g. " 138 "	12 "
1981.—1991. g. " 107 "	26 "

Koncerti, feātra izrādes, dievkalpojumi, izstādes, pie-

miņas akti visvairāk pulcina trimdā izkaisītos latviešus vienkopus; to liecina arī B. Jēgera reģistrētās programmas un katalogi. Šeit piezīmējams, ka «Bibliogrāfijā» parasti uzņemtas tikai tās programmas un katalogi, kas iespiestas vismaz uz 16 lpp.; rotētās, hekografētās vai fotokopētās nav uzņemtas:

no 1940.—1960. g. 82

1961.—1970. g. 138

1971.—1980. g. 186

1981.—1991. g. 170

B. Jēgera sastādītajā «Bibliogrāfijā» vēl atsevišķi iz-

dalītās kartes; aprakstītas gan tikai tās kartes, kas do-

matas latviešu lietotājiem:

no 1940.—1960. g. izdotas 28 kartes

1961.—1970. g. " 4 "
1971.—1980. g. " 7 "
1981.—1991. g. " 8 "

Ko tad latviešu trimdinieki ir rakstījuši, lasījuši un izdevuši?

Benjamiņš Jēgers ir devis kopsavilkumus no 1940. līdz 1988. g. (publicēti «Dzimtenes kalendārā» 1990. g. Zviedrijā; šī raksta autors vietumis fos papildinājis līdz 5. sēj. nobeigumam 1991. g.).

Ja 1940. g. latvieši trimdā izdevuši tikai 2 grāmatas (titulus), tad 1946. g. izdoši titulu skaits jau sasniedzis 442 (tas ir trimdā izdoto maksimālais skaits), un ar 1949. g. — kad sākās latviešu bēgļu izceļošana uz aizjūras zemēm — tas slīd lejup no 201 (1949. g.) līdz 66 (1988. g.) un 100 (1989. g.), 106 (1990. g.) un 59 (1991. g.).

Pēc B. Jēgera sastādītām ziņām visvairāk izdota daij-literatūra — 2617 titulu; tai sekot vēsture, biografijas, afīniņas ar 977 tituliem, tad reliģija un teoloģija ar 527 tituliem, un publikācijas par valodu, ābeces un mācībgrāmatas — 427 tituli. Vismazāk no 1940. līdz 1988. g. beigām latvieši izdevuši grāmatas par rotaļām un sportu — 47, matemātiku — 41, mājsaimniecību un pavārgrāmatas — 39 un tikai 9 grāmatas par tirdzniecību. Daij-literatūrā līdz 1988. g. beigām izdoti oriģināldarbi: 459 dzeju grāmatas, 121 luga, 372 stāsti un 911 romāni, no kuriem 397 bija pirmuzdevumi, 257 atkārtojumi izdevumi un 257 tulkojumi.

Daij-literatūrā izdoti Blaumaja kopotie raksti 12 sējumos, Ezeriņa — 5 sējumos, Poruka — 5 sējumos, Raiņa — 17 sējumos, Skalbes — 6 sējumos, Ziemeļnieka — 2 sējumos, visi jau līdz 1960. g. Tāpat izdoti visi mūsu pārējo klasiķu darbu jauni iespedumi vai pārspiedumi, sākot (alfabētiski) ar Eriku Ādamsonu līdz Mārtiņam Zīvertam.

Loti bagātīgu grāmatu klāstu devuši trimdā izaugušie rakstnieki (dāzi jau bija aizsākuši rakstnieka gaitas Latvijā); ražgākie: Ernests Aisters, Alfrēds Dziljums, Ansis Egliņš, Irma Grebzde, Indra Gubina, Gunārs Janovskis, Valdemārs Kārklinš, Pāvils Klāns, Jānis Kličdzējs, Ilone Leimane, Knuts Lesiņš, Zenta Mauriņa, Jānis Miesnieks, Aida Niedra, Ģirts Salnais, Jānis Sarma, Irma Viķiņa, Arturs Voitkuss.

No pārējiem trimdas kapitāldarbu publicējumiem vispirms jāmin «Latviešu tautas dziesmu» jauns izdevums 12 sējumos A. Švābes, K. Strauberga un E. Hauzenbergas-Šturmās redakcijā; tad P. Šmita sakārtotās «Latviešu

tautas teikas un pasakas» 15 sējumos, un K. Strauberga sakārt. «Latviešu tautas mīklas, sakāmvārdi un parunas» 1 sēj.; etnogrāfijas un folkloras grupā (jeb nozarē) kopā izdoti 212 tituli.

Tālāk jāmin Mīlenbacha un Endzelīna «Latviešu valodas vārdnīcas» faksimilizdevums 6 sējumos; tad — bez partijas centrālkomitejas diktāta — Valerijas Bēriņas-Baltīnas un Jāņa Bičola sastādītā «Latviešu valodas [pareizrakstības un pareizizrunas] vārdnīca» un Bēriņas-Baltīnas «Latviešu valodas gramatika»; kopā ar citām vārdnīcām, ābecēm un mācībgrāmatām latviešu val. apgūšanai šajā publikāciju grupā (jeb nozarē) izdotas 427 grāmatas.

Tāpat jāatzīmē Arveda Švābes izdotā un redīgētā «Latvju enciklopēdija» 3 sējumos ar Lijas Švābes Papildinājumu sējumu, un Edgara Andersona «Latvju enciklopēdijas» Papildinājumu 4 sējumos (5. sējums vēl sekos). Papildinājumu sējumos galvenā vērība dota trimdinieku un viņu dzīves aprakstīšanā. Sajā sakarā jāmin arī Austrālijā izdotais I. Šterna iesāktais un E. Dunsdorfa turpinātais periodisks raksts krājums «Archīvs», kas E. Dunsdorfa vadībā izauga par nozīmīgu latviešu trimdinieku kultūras devumu dokumentāciju un izvērtējumu (līdz 32 sēj.).

Runājot par trimdinieku dzīves dokumentāciju, nevar nemīnēt ārpus Latvijas iznākošos latviešu laikrakstus: Helmāra Rudzīša izdotā «Laikus» Nujorkā (joprojām turpina iznākt) un Toronto izdotos laikrakstus «Latvija Amerikā» (turpina iznākt); šīs avīzes dod kārtējās ziņas par latviešiem pēc izceļošanas no Vācijas. Vācijas nomeņu latviešu avīzes atrodama jo sīka chronika par tā laika latviešu bēgļu dzīvi.

Rakstot tālāk par latviešu vēsturi, vispirms jāmin «Daugavas» apgāda Stokholmā izdotā desmit sējumu (7385 lpp.) «Latvijas vēstures» sērija, kurā septiņi prominenti vēsturnieki jo sīki iztīrā latviešu vēsturi no 1500. līdz 1940. gadam. Jāmin arī Arnolda Spekkes «Latvijas vēsture»; tai arī izdevums angļu valodā. Tāpat jāmin Dunsdorfa trīssējumu 17. un 18. gr. «Latvijas vēsturisko karšu un aprakstu izdevumus» par Vidzemē, Kurzemi un Latgalī. Garām nevar pātēt Arveda Švābes rakstu izlasei trīs sējumos «Straumes un avotī». Par jaunu izdots 1940.—1941. g. deportēto latviešu saraksts «These Names Accuse», Indriķa chronika, Atskanu chronika un Rusova Livonijas chronika. Pie jaunākās vēstures apskrifiem jāmin E. Dunsdorfa grāmata par Kārli Ulmani, A. Silgaiļa «Latviešu legions», un Alfredu Bēriņu, Feliksa Cielēnu, Rūdolfa Bangerska, Oskara Dankera, Jāņa Jaunsudrabīnu, Ādolfa Klīves, Edgara Krievīnu, Marisa Vētras un citu afīniņu grāmatas; vēstures, biografiju un afīniņu nozarē kopā izdoti 977 tituli.

Bet latvieši trimdā izdevuši grāmatas arī citās dzīves nozarēs (līdz 1988. g. beigām): par filozofiju un psicholoģiju 52 titulus; izdots pirmā latviešu Bībeles tulkojuma, t. s. Glikā Bībeles faksimils; par reliģiju un teoloģiju kopā 527; sociālajās zinātnēs un statistikā — 25; politiskajās zinātnēs — 152; par likumzinātnēm — 136; izglītību — 110; matemātikā — 41; dabas zinātnēs — 77; medicīnā — 51; par rūpniecību — 90; laukaimniecību — 98; «Daugavas» apgāds izdevis bagātīgi ilustrētu Jāņa Siliņa «Latvijas māksla 1800—1940 piecos sējumos (1958 lpp.); par mākslu un teātri kopā izdots 183 grāmatas; J. Rutkis izdevis «Latvijas ģeogrāfiju» (794 lpp.); par ģeogrāfiju un ceļojumu aprakstiem kopā 127 grāmatas.

Devīngdesmitajos gados latviešu grāmatu izdošana ārpus Latvijas ir tikpat kā apstājusies, jo tā trimdinieku paaudze, kas pirkta un lasīta latviešu grāmatas, ļoti strauji izmirst, un jaunā audze latviešu grāmatas tikpat kā nelasa; bez tam arvien vairāk trimdinieku grāmatas sāk iznākt Latvijā. Sajā sakarā varētu vēl piezīmēt, ka apklust arī trimdinieku grāmatu apgādi: «Daugava» no Stokholmas pārcēlusies uz Rīgu, visražīgākais apgāds «Grāmatu Draugs» vairs grāmatas neizdod (pašrēta vienīgi avīzes «Laiks» izdošana); tāpat pieklusī pārējie apgādi.

Atbild mīnistrs*

Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arod-biedrības priekšsēdētājai A. Harbacēvičai

ZA Arodorganizāciju Padomes priekšsēdētājam A. Zilaucam

PAR ATLAIŠANAS PABALSTIEM ZINĀTNISKO IESTĀZU DARBINIEKIEM

Izglītības un zinātnes ministrija informē, ka sakarā ar zinātnisko institūtu un augstskolu integrāciju un ar to saistītās reformas 1997. gadā neparedz ne zinātnes finansējuma, ne arī zinātnisko darbinieku un pārējā personāla skaita samazināšanu.

Valsts budžeta finansējums programmā «Zinātne» 1997. gadam paredzēts 7 milj. 558 tūkst. latu apmērā, tas ir tikpat liels kā 1996. gadā, un visa šī nauda tiks sadalīta note

LATVIJAS ZINĀTNES PADOMĒ

**LZP STARPTAUTISKO PASĀKUMU FINANSEJUMS
1996. GADĀ
(6. pielikums)**

Pielikums
LZP ZSKK 1996. gada 28. maija
lēmumam

Nr. p. k.	Organizācija	Projekta nosaukums, izpildītāji	Finansējums pieprasītais Ls	piešķirtais Ls
3. Piedalīšanās starptautiskās konferencēs				
1.	LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts	9. Eiropas bioenerģijas konference (24.—27.06.96., Dānija). P. Zikmanis	800	300
2.	A. Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūts	a) 10. Starptautiskais Virusoloģijas kongress (11.—16.08.96., Izraēla). M. Murovska; b) Veterināro mikrobiologu, imunobiologu un infekcijas slimību speciālistu vispasaules asociācijas 14. starptautiskais simpozijs (3.—5.07.96., Skotija). M. Murovska	560 USD 250 GBP	300 210
3.	LU Cietvieu fizikas institūts	Starptautisks simpozijs par segnetoelektriku pielietojumu ISAF '96 (18.—21.08.96., ASV). A. Šternbergs	355 USD	200
4.	RTU Tehniskās fizikas institūts	Starptautiska konference «EMRS 1996 Spring Meeting» (4.—7.06.96., Francija). M. Knite	2800 FF	280
5.	Latvijas Organiskās sintēzes institūts	11. Starptautiskā Organiskās sintēzes konference (30.06.—4.07.96., Holande). G. Duburs	1625 DFI	280
6.	RTU Polimēru materiālu institūts	Starptautiskā konference EURADH '96 (3.—6.09.96., Lielbritānija). M. Kalniņš	390 GBP	330
7.	Fizikas institūts	19. Starptautiskais Teorētiskās un lietišķās mehānikas kongress (25.—31.08.96., Japāna). E. Blūms	400	250
8.	LU Cietvieu fizikas institūts	Starptautiska konference «Defects in Insulating Materials» (15.—19.07.96., ASV). B. Bērziņa	400	200
9.	RTU Organiskās ķīmijas katedra	Zinātniskā sanāksme «Organiskās cietās vielas elektriskās un ar tām saistītās īpašības» (18.—22.06.96., Polija). O. Neilands	150	150
10.	LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts	9. Starptautiskais Raugu simpozijs (25.—30.08.96., Austrālia). A. Rapoports	300	300
11.	Latvijas Eksperimentālās un kliniskās medicīnas institūts	4. IUBMB konference «Šūnu dzīve un nāve» (14.—17.07.96., Lielbritānija). I. Buiķis	250 GBP	210
12.	Latvijas Organiskās sintēzes institūts	XII Starptautiskā apajā galda konference «Nukleozīdi, nukleotidi un to bioloģiskā pielietošana» (15.—10.09.96., La Jolla, ASV). R. Žuka	1125	300
13.	Latvijas Koksnes ķīmijas institūts	Konference «Koksnes hidrolīze, pirolīze un aglomerēto produkta ražošana» (1996. g. jūnijā, Slovākija). J. Hrols, A. Alksnis	700 (4 cilv.)	350 (2 cilv.)
14.	Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola	Gadskārtējā Amerikas Politikas zinātnes asociācijas (APSA) konference (29.08.—1.09.96., ASV). L. Lapīņa	2100 USD	100
15.	Latvijas Onkoloģijas centrs (Laklājības ministrijas Veselības departaments)	2. Starptautiskais plaušu vēža kongress (9.—13.11.96., Grieķija). I. Rogovska	500 USD	270
16.	LU Cietvieu fizikas institūts	Zinātniska konference «Nordic SPM Workshop '96» (7.—9.05.96., Zviedrija). A. Simanovskis	3500 SEK	250
17.	Kodol-pētniecības centrs	Starptautiska konference ICDIM '96 (15.—19.07.96., ASV). V. Flerovs	300 USD	200
18.	LU Cietvieu fizikas institūts	Starptautisks simpozijs par segnetoelektriku pielietojumi ISAF '96 (18.—21.08.96., ASV). M. Ozoliņš	500 USD	200
19.	LU Cietvieu fizikas institūts	International Conference on Luminescence and Optical Spectroscopy of Condensed Matter (18.—23.08.96., Prāga). M. Springis	190	190
20.	Latvijas Medicīnas akadēmija	Europas Respiratorās asociācijas rīkots starptautisks kongress (7.—11.09.96., Stokholma). M. Pilmane un J. Krikova	500 CHF (2 cilv.)	230 (2 cilv.)
21.	RTU ASTF Vides modeļēšanas centrs	Starptautisks simpozijs «ASIM '96, 10. Symposium Simulationstechnik» (16.—19.09.96., Vācija). J. Bleiers un A. Spalviņš	360 (2 cilv.)	360 (2 cilv.)
22.	LU Matemātikas nodaļa	2. Eiropas Matemātikas biedrības (EMS) kongress (21.—17.07.96., Budapešta). A. Šostaks	480 USD	150
23.	LU Ģeogrāfijas un zemes zinātnju fakultāte	8. Starptautiskis humusvielu pētnieku kongress (9.—14.09.96., Polija). M. Kļaviņš	420 USD	170
24.	Filosofijas un socioloģijas institūts	ISSEJ — Starptautiskās Eiropas ideju izpētes biedrības rīkotā 5. konference (19.—24.08.96., Holande). E. Buceniece	1150 USD	170
25.	LU Vēstures un filozofijas fakultāte	5. Starptautiskās Eiropas ideju izpētes biedrības konference (19.—24.08.96., Holande). M. Rubene	1145 USD	170
26.	RTU MF Tekstila un apģērbu tehnoloģijas institūts	Konference «3. Dresdener Textiltagung 1996. Textilforschung — Impulse fuer Produkt — und Verfahrensinnovation» (26.—27.06.96., Vācija). V. Priednieks	390	220
27.	Neorganiskās ķīmijas institūts	17. Starptautiskais kristalogrāfu kongress (8.—17.08.96., Siefla, ASV). L. Pečs	450 USD	240
29.	Neorganiskās ķīmijas institūts	17. Starptautiskais kristalogrāfu kongress (8.—17.08.96., Siefla, ASV). I. Zviedre	450 USD	240
29.	Latvijas Koksnes ķīmijas institūts	Starptautiskā konference «Biobleaching: Effect of Pulp history» (8.—11.09.96., Stresa, Itālija). M. Leite	220	220

LZP Valdes 23.10.96. lēmums

PAR IZMAIŅĀM 6. NOZARES NOSAUKUMĀ UN STRUKTŪRĀ

LZP Valde, apsprendusi 6. NEK 21.10.96. lēmumu par nepieciešamību mainīt nozares nosaukumu un struktūru, kas apstiprināti ar LZP Valdes 25.09.96. lēmumu, kā arī uzklasījusi viedokli, ka ūdenssaimniecība nav vienota apakšnozare, kas varētu ietilpi 6. nozarē (daļa pētījumu meliorācijā un zemes ierīcībā jau iekļauti 9. Lauksaimniecības zinātnu nozarē, pētījumi hidrogeoloģijā iekļaujami ģeoloģijas apašnozarē, pētījumi hidraulikā iekļaujami mehānikas nozarē u. t. t.); nolemj:

1. Apstiprināt sekojošu 6. nozares nosaukumu un struktūru LZP vēlēšanām:

6. BIOLOGIJAS, EKOLOGIJAS, GEOGRAFIJAS, GEOLOGIJAS UN VIDES ZINĀTNES EK — 10 locekļi.

EK apakšnozares: 6.1. Botānika — 1 loceklis,

6.2. Augu fizioloģija — 1 loceklis,

6.3. Zooloģija — 1 loceklis,

6.4. Cilvēka un dzīvnieku fizioloģija — 1 loceklis,

6.5. Biokīmija — 1 loceklis,

6.6. Ģenētika — 1 loceklis,

6.7. Ekoloģija — 1 loceklis,

6.8. Ģeogrāfija — 1 loceklis,

6.9. Ģeoloģija — 1 loceklis,

6.10. Vides zinātne — 1 loceklis.

Elektorači dalās 2 grupās: viena grupa balso par EK locekļiem ekoloģijā un bioloģijas apakšnozarēs; otrs grupa balso par EK locekļiem ģeogrāfijā, ģeoloģijā, bet par EK locekļiem vides zinātnē balso viss 6. NEK elektorači.

2. Noteikt, ka iesniegtie pētījumu projekti hidrogeoloģijā iekļaujami ģeoloģijas apakšnozarē ar atbilstošu finansējumu. Analogiski ar atbilstošu finansējumu iesniegtie pētījumu projekti ūdenssaimniecībā iekļaujami ar citās apakšnozarēs.

I. KNĒTS,
Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētājs, akademikis

KONKURSS

LATVIJAS ZINĀTNU AKADEMIJAS
UN

LATVIJAS UNIVERSITĀTES MATEMATIKAS
INSTITŪTS

izsludina konkursu uz vakanto
direktora vietu.

Dokumenti saskaņā ar nolikumu par konkursu iesniedzami viena mēneša laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas institūta zinātniskajam sekretāram Zeļļu ielā 8, 244. vai 245. telpā. Tālrunis uzziņām 615450.

KONKURSS

Nacionālais botāniskais dārzs (Salaspilī) izsludina konkursu uz šādām šata vietām:
vadošais pētnieks (speciālitāte
botānikā) . . . . . 1 vieta
asistenti . . . . . 11 vietas (1 vakanta)
asistenti (dendroloģijā
speciālitātē) . . . . . 3 vietas
asistenti (koku un krūmu
fizioloģijā) . . . . . 1 vieta
asistenti (augu fizioloģijā ar specializāciju
augu audu kultūrās) . . . . . 4 vietas
asistenti (botānikā) . . . . . 2 vietas
asistenti (ainavu arhitektūrā) . . . . . 1 vieta
Konkursa termiņš 1 mēnesis kopš izsludināšanas dienas. Tālr. 945463 un 945460.

PAZĪNOJUMS

Zinātniski praktiski konference
**«RADOŠAS PERSONĪBAS DIAGNOSTIKA UN
ATTĪSTĪBA»**

1996. gada 15.—16. novembrī.
Atklāšana 1996. g. 15. novembrī plkst. 11.00 Rīgā,
Valņu ielā 2, IZM Baltajā zālē.
16. nov. plkst. 10.00 Jūrmalā, Luda Bērziņa muzejā—
Jaundubultos, Poruka prospektā 27.
Kontakta tālrunis 277026 [Dr. psych. R. Bebre].

Atgādinājums

LZS Informācijas un koordinācijas centrs
atgādina LZS individuālajiem biedriem un
koordinatoriem nomaksāt biedru naudas
par 1996. gadu LZA Augstceltnē Akadēmijas laukumā 1, 6. stāvā 613. telpā, tālr.
7212706, pirmdienās un ceturtdienās no
plkst 10.00 līdz 18.00.

Atzīmējam

No 22. līdz 24. oktobrim notika Latvijas Zinātņu akadēmijas, Latvijas Lauksaimniecības un mežu zinātņu akadēmijas, Latvijas Zinātņu vēstures asociācijas, Latvijas Lauksaimniecības universitātes, Latvijas Universitātes, Mazsalacas kultūras nama, Burtnieku un Maļu vidusskolas un pašvaldības, lauksaimniecības tehnikas muzeja «Kalejia» un Valmieras muzeja rīkotās ZINĀTNES DIENAS — LASĪJUMI «ZINĀTNIEKU BĒRNU UN JAUNU DIENU ZĒMĒ». Tājās atcerējās izcilos zinātniekus — Latvijas Universitātes, Jelgavas Lauksaimniecības akadēmijas (JLA), Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas un Latvijas Zinātņu akadēmijas veidotājus profesoru Jāni Indriķi APSĪTI (1896—1952), profesoru Jāni ĀBOLINU (1906—1990), pirmo JLA rektoru profesoru Pāvili KREIŠMANI-KVELLDI (1885—1963) un pirmo LZA prezidentu akadēmiku profesoru Pauli LEJINU (1883—1959).

Maļu vidusskolā bija iepazīties ar ne-publicēto prof. Jāņa Indriķa Apšā literāro autobiogrāfiju, Burtnieku vidusskolā — ar prof. Jāņa Ābolīna atzinām, Valmieras muzejā notika tīkšanās ar LLMZA prezidentu un LLU rektoru prof. Voldemāru Strīki un Latvijas Agronomu biedrības prezidentu LLMZA akadēmīki Jāni Auseklī. Maļu kapos notika piemiņas brīdis Jāņa Apšā un prof. Pāvila Kreišmanā — Kveldes vecāku atfusas vietā, bet Vecajos Burtnieku kapos — piemiņas brīdis Ābolīna dzimtas nodalījumā. Burtnieku skolu muzejā atklāja piemiņas izstādi prof. Jānim Ābolīnam.

* * *

28. oktobrī Latvijas Akadēmijas bibliotēkā atklāja Latvijas Universitātes profesora, pazīstamā jurista, ci-vilo un seno romiešu tiesību speciālista, žurnāla «jurists» dibinātāja un redaktora Vasīļa SINAISKA (1876—1949) jubilejas izstādi «VISS BŪS LABI».

>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>

DISERTĀCIJU AIZSTĀVĒŠANA

1996. gada 20. novembrī plkst. 15.00 Latvijas Eksperimentālās un kliniskās medicīnas institūtā, O. Vācieša ielā 4 notiks Normālās un kliniskās fizioloģijas habilitācijas un promocijas padomes atklātā sēde, kurā izskaitis

Dr. med. JEVGENIJA VOLPES

habilitācijas darbu par tēmu «Rezidento un aktivēto makrofāgu loma audzēju progresijā [eksperimentāls pētījums]» habilitētā medicīnas zinātņu doktora grāda iegūšanai.

Recenzenti: prof. Dr. habil. med. A. Dālmane, prof. Dr. habil. med. A. Muceniece, prof. Dr. habil. med. V. Bramberga.

Ar habilitācijas darbu var iepazīties Latvijas Eksperimentālās un kliniskās medicīnas institūta bibliotēkā O. Vācieša ielā 4.

* * *

1996. g. 27. novembrī plkst. 14.15 LU Bioloģijas nozares habilitācijas un promocijas padomes atklātā sēde Rīgā, Kronvalda bulv. 4, 5. auditorijā

INDRIĶIS KRAMS

aizstāvēs promocijas darbu bioloģijas doktora grāda iegūšanai par tēmu «Ziemejošo zilišu izdzīvošanas stratēģijas».

Recenzenti: Dr. h. biol. P. Cimdiņš, Dr. h. biol. T. Zorenko, Dr. biol. J. Priednieks.

Ar promocijas darbu var iepazīties LU bibliotēkā Kalpaka bulv. 4 un Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā.

* * *

1996. gadā 29. novembrī plkst. 14.10 Rīgas Aviācijas universitātes 4-1. auditorijā, Lomonosova 1, notiks habilitācijas un promocijas padomes atklātā sēde, kurā

IVANS BABIČEVS

aizstāvēs disertāciju inženierzinātņu doktora grāda iegūšanai par tēmu «Aviācijas uzņēmuma resursu vadīšana mūsdienīgā stāvoklī»; recenzenti: Dr. h. inž., prof. V. Hodakovskis, Dr. h. inž., prof. E. Maharevs, Dr. ekon. P. Solovjovs, un

TATJANA ŠAMŠINA

aizstāvēs disertāciju inženierzinātņu doktora grāda iegūšanai par tēmu «Gadījumu uzskaita aviācijas tehnikas diagnosticēšanas procedūras un drošības uzdevumos»; recenzenti: Dr. h. inž., prof. V. Hodakovskis, Dr. inž. J. Merkurjevs, Dr. inž. G. Gromovs.

Ar promocijas darbiem var iepazīties RAU bibliotēkā.

* * *

Š. g. 3. decembrī plkst. 15.00 LU Psiholoģijas habilitācijas un promocijas padomes atklātā sēde (Kronvalda b. 4, 252. aud.) disertāciju psiholoģijas doktora zi-nātņiskā grāda iegūšanai par tematu «Slēpto psihisko

JAUNĀKĀS GRĀMATAS LATVIJAS AKADEMISKAJĀ BIBLIOTEĀ

Sākumu skaf. «Z.V.» nr. 16

30. Харц, Луис. Либеральная традиция в Америке. — Москва, 1993.
31. Тертуллиан, Квинт Септимий Флорент. Избранные сочинения. — Москва, 1994.
32. Древнекитайская философия: В 2-х т. — Москва, 1994.
33. Тотря, Виссарион Константинович. Уникальные рецепты по излечению раковых и других заболеваний. — Москва, 1994.
34. Машковский, Михаил Давыдович. Лекарственные средства: В 2-х ч. — Москва, 1993.
35. Нефрология: В 2-х т. — Москва, 1995.
36. Роджерс, Карл Р. Взгляд на психотерапию. Становление человека. — Москва, 1994.

01.09.96.

1. Dessler, G. Personnel management. — Reston, 1984.
2. Franzke, S. Charakterisierung von Virulenzfaktoren von Candida Albicans mit virulenten Mufanten. — Hannover, 1993.
3. Kastner, S. Einfluss von Nephrotoxinen auf den glomerulären Proteinstoffwechsel. Untersuchungen an der Niere von Myxine glutinosa. — Hannover, 1993.
4. Kohn, M. Money, banking, and financial markets. — Chicago, 1991.
5. Park, Un-Tae. Korea's economic development. — Seoul, 1994.
6. Abel, W. Massenarmut und Hungerkrisen im vorindustriellen Europa. — Hamburg, 1974.
7. Ziomek, J. Renesans. — Warszawa, 1977.
8. Hernas, C. Barok. — Warszawa, 1978.
9. Dans le secret des montagnes. — Paris, 1992.
10. Nyman, Y. Biosystematics and reproductive strategies in Campanula. — Göteborg, 1993.
11. Celander, M. Induction of cytochrome P450 in teleost fish with emphasis on the CYPI gene family. — Göteborg, 1993.
12. Thelin, A. Mevalonate pathway end-products. — Stockholm, 1993.
13. Yang, S. A study of weather regimes. — Stockholm, 1993.
14. Öhman, M. Analysis of regulatory RNA in accessory elements of Escherichia coli. — Stockholm, 1993.
15. Levey, M. Rococo to revolution. — New York, 1966.
16. 20 lat filmu polskiego. — Warszawa, 1969.
17. Burf, J. Australia's beautiful places. — Adelaide, 1980.
18. Tiemeyer, E. Harvard graphics. — Braunschweig, 1990.

traucējumu apsteidzošā novēršana pirmsskolas vecuma bērniem» aizstāvēs.

IRINA STRADOMSKA.

Recenzenti: Dr. habil. paed., prof. Dz. Meikšane, Dr. psych., doc. I. Krūmiņa, Dr. psych., doc. I. Likā.

Ar promocijas darbu var iepazīties LU bibliotēkā un Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā.

* * *

Latvijas Lauksaimniecības universitātes inženierzinātņu nozares lauksaimniecības mehanizācijas apakšnozares habilitācijas padomes atklātā sēde 1996. g. 6. decembrī plkst. 10.00 LLU Tehniskās fakultātes (Jelgavā, J. Čakstes bulv. 5) 212. auditorijā

Dr. inž. EDVINS BĒRZIŅŠ

aizstāvēs zinātņisko darbu kopumu «Graudu kaltēšanas un glabāšanas tehnoloģija un enerģētika» habilitētā inženierzinātņu doktora (Dr. h. inž.) zinātņiskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: prof., Dr. h. inž. Abrams Temkins, prof., Dr. h. inž., Ansis Grundulis, prof., Dr. h. inž. Edvīns Kelpis.

Ar darba kopumu var iepazīties LLU Fundamentālajā bibliotēkā Jelgavā, Lielā ielā 2.

Paziņojums

Izsludinātās LZA Polimēru mehānikas institūta habilitācijas un promocijas padomes 1996. gada 22. novembra sēdēs («Zinātnes Vēstnesis» Nr. 16) tiek pārceltas uz š. g. 29. novembri attiecīgi plkst. 10.00 un plkst. 12.00.

Redakteure Zaiga Kipere.

«Zinātnes Vēstnesis».

Laikraksts iznāk kopš 1989. gada.

Reģistrācijas aplieciņa nr. 75.

Izdevējs: Latvijas Zinātnieku savienība.

«Science Bulletin» Association of Latvian Scientists.

Redkolēģijas vadītājs akadēmīks Ēvals Mugurēvičs.

Redkolēģijā: akadēmīks Mārtiņš Beķeris, akadēmīks Juris Ekmanis, LZA goda loceklis Jānis Graudonis, doc. Elmārs Beķeris, doc. Zigrida Goša, Oskars Martinsons.

Redakcija: Rīga, Akadēmijas laukumā 1. Tālr. 7212706.

Indekss 77165.

Iespēsts a/s «Preses nams» tipogrāfijā, Rīgā, Balasta dambī 3.

Augstspiede. 1 uzsk. Iespiedloksne.

Metiens 1000 eks.

Pašūtījums Nr. 1519.

19. Art treasures in Russia. — New York, 1970.
20. Gramulla, G. S. Handelsbeziehungen Kölner Kaufleute zwischen 1500 und 1650. — Köln, 1972.
21. Haumann, H. Geschichte der Ostjuden. — München, 1990.
22. Knoppers, J. V. Th. Dutch trade with Russia from the time of Peter I to Alexander I. — Montreal, 1976.
23. Dopsch, A. Herrschaft und Bauer in der deutschen Kaiserzeit. — Stuttgart, 1964.
24. Henning, F. W. Dienste und Abgaben der Bauern im 18. Jahrhundert. — Stuttgart, 1969.
25. Neumann, F. W. Der englische historische Roman im 20. Jahrhundert. — Heidelberg, 1993.
26. Rudzki, T. Harvard project manager 3. O. — Braunschweig, 1992.
27. Thaller, G. E. Software-Qualität. — Düsseldorf, 1990.
28. Moraru, I. Strategii creative transdisciplinare. — Bucuresti, 1992.
29. Palazzo Loredan e L' Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti. — Venezia, 1985.
30. Seung, T. K. Intuition and construction. — New Haven, 1993.
31. Tefon, J. Encyclopédie du discus. — Strasbourg, 1993.
32. Cell and model membrane interactions. — New York, 1991.
33. Davidescu, D. Agrochimie horticola. — Bucuresti, 1992.
34. Curtis, C. First lady. — New York, 1962.
35. Gunnarsson, F. Dönsk — islenzk ordabók. — Reykjavík, 1973.
36. Brohmer, P. Fauna von Deutschland. — Heidelberg, 1977.
37. Was ist Gesellschaftsgeschichte? — München, 1991.
38. Reininghaus, W. Gewerbe in der frühen Neuzeit. — München, 1990.
39. Neagoe, V. Teoria reconasterii formelor. — Bucuresti, 1992.
40. Raicu, P. Genetica dezvoltării la eucariote. — Bucuresti, 1991.
41. Popa, L. Aciziunii susținute aspecte structurale și funcționale. — Bucuresti, 1991.
42. Libraries and information science in the electronic age. — Philadelphia, 1986.
43. Eveleth, P. Worldwide variation in human growth. — Cambridge, 1976.
44. Gutze, H. Einen PC für Archimedes. — Düsseldorf, 1991.
45. Grey, I. Ivan III and the unification of Russia. — London, 1964.
46. Norman Rockwell. — New York, 1972.
47. Jurkiewicz, W. Korespondencja elizy polski stanisławowskiej. — Bydgoszcz, 1992.
48. Howard, H. The preservationist's progress. — New York, 1991.
49. Elton, G. R. Europa im Zeitalter der Reformation, 1517—1559. — Hamburg, 1971.
50. Meissner, W. Philosophie und Politik in China. — München, 1986.
51. Mitscherlich, A. Freiheit-eine Utopie? — Frankfurt, 1975.
52. Wunder, H. Die bäuerliche Gemeinde in Deutschland. — Goettingen, 1986.

Latvijas Universitātes Filozofijas zinātņu nozares habilitācijas un promocijas padomes 1996. g. 30. septembrī sēdē piešķira habilitētā filozofijas zinātņu doktora grādu (Dr. habil. phil.) LU praktsiskās filozofijas katedras vadītājai Mārai Rubenei par disertāciju «Mūsdienīu franču filozofijas genēze: ētiskās atbildības un taisnīguma meklējumi».

Balošanas rezultāti: par — 7, pret — nav, asturas — nav.

* * *

Daugavpils pedagoģiskās universitātes promocijas padome pedagoģijas nozarē mācīšanas metodikas apakšnozarē 1996. gada 17. oktobra sēdē piešķira pedagoģijas doktora (Dr. paed.) zinātņisko grādu bioloģijas mācīšanas metodikas apakšnozarē Olgai Glikasai par promocijas darbu «Pedagogu sagatavošana bērnu stājas izpētes darbam».

Balošanas rezultāti: par — 10; pret — nav; nederīgi bīleņi — nav.

* * *

Latvijas Mākslas augstskolu asociācijas habilitācijas un promocijas padomes 1996. gada 8. oktobra sēdē Mākslas akadēmijas rektoram profesoram INDULIM ZARIŅAM piešķirts goda doktora grāds (Dr. honoris causa) par viņa lielo ieguldījumu Latvijas mākslā, mākslas izglītībā un visā sabiedrības radošās domas formēšanā. Lēmums pieņemts vienbalsīgi.

Kauf arī profesora I. Zariņa māksla sakņojas klasiskās glezniecības metodē, tā uzlādēta ar īpašu emocionālo spriedzi formā, krāsu laukumu kārtojumos, līniju ritmos atraisīta un bīrva no mākslīgi radītām konstrukcijām. Meistara kolorīts mīrdoši piesātināts un skārījā uz-tverē pārsvarā atstāj veldzējoši spīrgtu iespaidu.

Tanī paf sēdē vienbalsīgi noskrīcēja mākslas zinātņu kandidātēs EDĪTES TI